Jäv

Du får inte delta i ärendehandläggning när din objektivitet kan ifrågasättas enligt jävsbestämmelserna i förvaltningslagen (2017:900). Här finner du information om förvaltningslagens jävsbestämmelser med tillsynsbeslut och praxis på högskoleområdet samt KTH:s styrdokument om jäv.

Denna webbsida är framtagen av personalavdelningen och juridiska avdelningen.

Innehållsförteckning

1. Jävsbestämmelserna i förvaltningslagen

I 16 § förvaltningslagen anges följande:

Den som för en myndighets räkning tar del i handläggningen på ett sätt som kan påverka myndighetens beslut i ärendet är jävig om
1. han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
2. han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
3. han eller hon har medverkat i den slutliga handläggningen av ett ärende hos en annan myndighet och till följd av detta redan har tagit ställning till frågor som myndigheten ska pröva i egenskap av överordnad instans, eller
4. det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Om det är uppenbart att frågan om opartiskhet saknar betydelse, ska myndigheten bortse från jäv.

I 17 § förvaltningslagen anges följande:

Den som är jävig får inte ta del i handläggningen av ärendet och inte heller närvara när ärendet avgörs. Han eller hon får dock utföra sådana uppgifter som inte någon annan kan utföra utan att handläggningen försenas avsevärt.

I 18 § förvaltningslagen anges följande:

Den som känner till en omständighet som kan antas göra honom eller henne jävig ska omedelbart

anmäla detta till myndigheten.

En myndighet ska pröva en jävsfråga så snart som möjligt.

Den som jävet gäller får ta del i prövningen av jävsfrågan endast om det krävs för att myndigheten ska vara beslutsför och någon ersättare inte kan kallas in utan att prövningen försenas avsevärt.

2. Jävsbestämmelsernas tillämpning på högskoleområdet

För en beskrivning av jävsbestämmelsernas tillämpning på högskoleområdet, se dokumentet jävsregler inom universitetets verksamhetsområde, Uppsala universitet

3. Tillsynsbeslut och praxis på högskoleområdet

I tabellen nedan presenteras ett urval av tillsynsbeslut och praxis på högskoleområdet. Klicka på länken i tabellen för att ta dig till grundbeslutet.

Notera följande. Vid en bedömning enligt 16 § 4 punkten förvaltningslagen görs en sammantagen bedömning av omständigheterna i ärendet. - Flera omständigheter som var för sig inte anses utgöra jäv kan således sammantaget utgöra jäv. I praxisen nedan referas till bestämmelser i den förvaltningslag (1986:223) som gällde mellan åren 1987 och (1 juli) 2018.

Område	Beslut	Centrala omständigheter	Jäv?
Privatundervisning	JO 1985/86 s. 397 (pdf 8 kB)	Examinator hade tidigare givit student privatundervisning om kurskraven.	Ja
Aktieägarskap	JK 1995 E 1 (pdf 23 kB)	Avdelningschefer deltog i handläggning gentemot bolag vari de innehade icke obetydliga minoritetsposter av aktier.	Ja
Aktieägarskap	JK 1995 E 1 (pdf 11 kB)	Prefekt bestämde pris på datorer som högskolan sålde till ett bolag vari prefekten var delägare.	Ja
Vänskapsrelation	ÖNH reg.nr. 22-565-11	Sakkunnig hade tidigare en nära privat vänskapsrelation med sökande av läraranställning som övergått till ovänskap.	Ja
Vänskapsrelation	ÖNH reg.nr. 22-707-04	Ledamot av lärarförslagsnämnd hade vänskapsrelation med sökande av läraranställning.	Ja
Rekommendationsbrev	ÖNH reg.nr. 21-250-00 (pdf 15 kB)	Sakkunniga hade för tiotalet år sedan såsom arbetsgivarrepresentanter utfärdat rekommendationsbrev för sökande av läraranställning.	Nej
Gemensamt författarskap och forskningssamarbete	ÖNH reg.nr. 21-3299-08 (pdf 29 kB)	Prefekt hade pågående forskningssamarbete, och sampubliceringar, med en sökande. Prefekten uttalade sig om den sökandes förtjänster vid anställningskommitténs möte.	Ja
Gemensamt författarskap och släktskap	ÖNH reg.nr. 29-1029-06 (pdf 26 kB)	Hustru bland de sökande till en anställning. Maken deltog i handläggningen av övriga sökandes ansökningar. Även fråga om sampublicering i närtid med två ledamöter i rekryteringsgruppen.	Ja
Gemensamt författarskap	ÖNH reg.nr. 22-335-03 (pdf 25 kB)	Sökande åberopade nio arbeten publicerade 1996-2000 för vilka ledamot för lärarförslagsnämnd var förstaförfattare eller medförfattare. Ifrågavarande lektorat utlystes 2002.	Ja
Gemensamt författarskap	ÖNH reg.nr. 22-244-00 (pdf 22 kB)	Sökande åberopade sex publicerade arbeten tillsammans med sakkunnig och andra författare under åren 1991-1997. Sakkunnigutlåtandet skrevs i slutet av 1998.	Ja
Nära kollega	ÖNH reg.nr. 215-259-14	Nära kollegialt samarbete mellan sökande och en familjemedlem till en befattningshavare som deltagit i anställningsprocessen.	Ja
Handledare och kollega	ÖNH reg.nr. 21-209-03	Sakkunnig hade tidigare varit handledare åt sökande och därefter kollega med densamma fram till omkring två år före utlysningen av anställning som lektor.	Nej
Handledare, gemensamt författarskap och kollega	ÖNH reg.nr. 21-353-08	Ordf. för lärarförslagsnämnd tillika ordf. för fakultetsnämnd hade varit bihandledare till sökande, senare medförfattare och i närtid samarbetat inom fakultetsnämnd (sökande var vice ordf. i samma fakultetsnämnd).	Ja

Förkortningar i tabellen: *JO*, Justitieombudsmannen. *JK*, Justitiekanslern. *ÖNH*, Överklagandenämnden för högskolan.

4. Nära relationer och jäv

KTH:s styrdokument

Utöver förvaltningslagens jävsbestämmelser med tillsynsbeslut och praxis på området har KTH styrdokument om jäv som även ska följas.

Se avsnitt 4.4 i Riktlinjen om utbildning på forskarnivå

Innehållsansvarig: Förvaltningsjuristerna
Tillhör: KTH Intranät
Senast ändrad: 2019-08-22